

A VMTE "Nautilus" Vizalatti-barlangkutató
Szakosztály 1976. évi jelentése

Tapolcán új biztonságosabb kutatási programot dolgoztunk ki. A nagytávolságu vizalatti feltárások és az itt történt szerencsés kimenetelű balesetek miatt szükségessé vált biztosító rendszerek kidolgozása. Szakosztályunk két elképzelést próbál megvalósítani.

Egyik a nagytávolságu vizalatti járatok természetes, ha erre nincs lehetőség, mesterséges megnyitása. Eddig két helyen próbálkoztunk. Az első a már feltárt "Átjáró" volt, amellyel kb. 100 m vizalatti járatot sikerült levegős járattal megkerülnünk. A második a Vörösmarty utcai kut volt, ahol szintén 18,6 °C-os a víz és a barlangban is élő Fürge cselék is megtalálhatók, tehát közvetlen összeköttetés lehet a barlangrendszerrel. Sajnos a kutból kiemelt törmelék után sem sikerült tágabb, ember számára járható járatot találnunk. Így a barlang megnyitását más uton kell megoldanunk.

A másik biztosítási rendszer az általunk kifejlesztett levegőtömlős-biztonsági jelzővezeték, ami a saját (viznél könnyebb fajsúlyu) felhajtó erejével a vizalatti-barlangjárat plafonjára feltapadó levegővel felfújt műanyag vezeték. Ez a megoldás jól bevált és nagyban segíti a vizalatti barlanglabirintusban a tájékozódást és ezzel a biztonságosabb kutatást. E biztonsági-jelzővezeték a vizalatti barlangrendszer nagy részén már kiépítettük, melyről utvonal térképet készítünk.

A feltárások mellett különböző megfigyeléseket végzünk a barlangban. Az "Átjáró" szük járatán átjutva, elérjük az MHSZ-körfolyósót, mellyel közel párhuzamos járatokat és levegős termeket tártunk fel, mintegy újabb 70 m hosszban. Térképezésük folyamatban van, ezzel is sikerült közelebb kerülnünk a Kórház-barlanggal való összeköttetés feltárásához és ezzel a légzőszervi betegek gyógyulásának elősegítéséhez.

A Nautilus-ág keleti oldalán megfigyeltük, hogy itt a legnagyobb az áramlás és egyben itt a legnagyobb a leülepedett máladék, melyek között összefüggést sejtünk. Sajnos éppen itt a nagymennyiségű üledék beszűkíti a járatot és levett készülékkel sem lehet átjutni.

A széles lapos járatban csak pár métert sikerült előre jutni, de a szűkület végét előre világítva már látni lehetett. Megpróbáljuk az üledéket szivattyúval eltávolítani és így előbbre jutni ebben az irányban is. A barlangrendszer tudományos, biológiai és kőzettani adatgyűjtésén is dolgoztunk. Dr. Hajdu Lajossal alga- és moha-mintákat gyűjtöttünk a Természettudományi Múzeum számára. Felhívtuk a figyelmét az egyik jelző-légvezetéken 1 cm vastagon megtelepedett alga v. baktérium telepre, melyről szintén mintákat vettünk, melyek feldolgozásra várnak. Pelikán Pál kérésére a Földtani Intézet részére kőzetmintákat gyűjtöttünk, vizalatti kristályokat és más kőzeteket az új járatokból, mely felkeltette az érdeklődést a barlang iránt.

1976-ban kilenc turán 430 órát dolgoztunk a Tapolcai-barlang-rendszerben.

A Baradla-Alsóbarlangban az 1975-ben elkezdett újabb járat feltárását folytattuk. Az Amforás vendégek által korábban feltárt omláson átvezető jobbra tartó járatot nem találtuk. Az omlás bal oldalán viszont 2-3 méterrel hátrább egy hasadékon átkuszva egy kisebb terembe értünk, melynek már csak az egyik oldala omlás, a másik fele szálkő. A vízfolyást követve, újabb szűkebb hasadékon átbujva, nagyobb terembe jutunk, melyből két szifon nyílik. Sajnos a telefonunk eddig már nem ért el biztonsággal, így a szifon átuszását el kellett halasztanunk.

1977-ben tervezzük az új járat feltérképezését és az ötödik és hatodik szifon leküzdését.

Horváth Győző